

SeniorNet klubok a világban

SZILASSI ANDREA

Az idei őszön két előadást tartottam a fenti címmel. Az elsőre október 10-én, a Budapesti Művelődési Központban került sor egy szakmai tanácskozás keretében, melynek címe: „Közösségi élet az aktív időskorért” volt. Az esemény apropóját az EzüstNet Egyesület megalakulásának 10. évfordulója adta. Novemberben pedig Tatabányán, a NetNagyi klub soros programján került e téma napirendre, hiszen kutatásom igen érdekes eredményeket hozott.

Adatgyűjtést részben az interneten fellelhető források, másrészt online kérdőívek kiküldésével végeztem. Ez utóbbi az idős emberek digitális írástudásának szervezett és támogatott fejlesztésének módjait, sajátosságait igyekezett felmérni, amelyben megjelenik a SeniorNet klub is, mint alkalmas és lehetséges szervezeti forma. Idő hiányában még nem juttattam el a kérdőívet a teljes tervezett kör számára, de Szlovákiából, Romániából, Norvégiából, Brazíliából és Egyiptomból már érkezett több-kevesebb válaszadás. Mindazonáltal előadásaim nem az ezekből gyűjtött információkon, hanem a célirányos online kutatás eredményein alapultak, és zömmel más országokra vonatkoztak. E cikk terjedelme nem teszi lehetővé a kiválasztott 11 ország idősoktatási centrumainak, módszereinek bemutatását, csupán néhány mérföldkövet és jó példát lehetséges érinteni.

Idősek digitális felzárkóztatásával kapcsolatos képzések ott működnek eredményesen, ahol nemcsak tanfolyamok, hanem komplex tevékenységek szolgálják ezt a célt, és a képzések nem korlátozódnak kampányszerű eseményekhez, egyszeri pályázatokhoz. A hosszabb ideje, folyamatosan működő szervezetek működése nemcsak önkéntesek munkáján alapul.

A SeniorNet hálózat bölcsője az Amerikai Egyesült Államokban ringott; 31 évvel ezelőtt jött létre az első oktatási központ San Francisco-ban dr. Mary Furlong kezdeményezésére. Kezdetben a Markle Alapítvány finanszírozásával történt a

megvalósítás. A kutatási projekt azt célozta, lehetséges-e számítógépek használatával, modern kommunikációs technikák alkalmazásával javítani az időskorúak életminőségén. Később az informatikai iparág támogatása (kiemelten a Microsofté), valamint a résztvevők éves tagdíja biztosította az anyagi hátteret. Mostanra több mint kétmillió embert tanítottak meg a számítógép és más infokommunikációs eszközök, valamint az internet használatára. Honlapjuk többször is díjat nyert, mint a legjobb közösségi webhely; blogjuk és hírlevelük kitűnő információforrás.

Blogjuk különféle, időseket érintő tanácsokkal jelentkezik immár 1990 óta. Kim Hong és Tejdipto Hose egyik gyakori témája, hogy az infokommunikációs technológiák hogyan tehetik könnyebbé és biztonságosabbá az idősek életét. Rendszeresen hívják fel a figyelmet olyan okostelefonra és tabletre telepíthető alkalmazásokra is, amelyek különösen hasznosak az 50 feletti generáció számára. A kép forrása: www.seniornet.org/blog

Az életkori sajátosságoknak megfelelő könyvek is kapcsolódnak az ismeretterjesztéshez – még pedig kedvezményes áron a klub tagjainak

Társult a nonprofit szervezethez több ország hasonló céllal megalakított szervezete is.

Európában a skandináv államokban folyik a leg-
 átfogóbb és legszínvonalasabb digitális kompe-
 tenciafejlesztés időskorúak számára. Az első
 svéd klubot húsz éve, 1997-ben alapította egy
 lelkes csoport *Marta Sanden*, a kormány infor-
 matikai bizottságának akkori titkára kezdemé-
 nyezésére. Később csatlakoztak a fent említett
 amerikai szervezethez. Napjainkban 46 svéd
 településen található SeniorNet klub – általában
 kulturális intézményekkel összefonódva. Hetente
 rendeznek különféle programokat. Tanfolyamo-
 kat évente több alkalommal, különféle témakö-
 rökben indítanak. A helyszín azonban nyitva áll
 máskor is számítógép, különféle eszközök és
 szoftverek használatára, emellett teret adnak az
 emberek egymás közötti tapasztalatcseréjének is.

**Nem volt túl idős hozzá Dagny Carlsson a blogozást 99
 éves korában kezdte el a svéd SeniorNet Solna tanfo-
 lyamán. A szupernagyi mostanra betöltötte 105. élet-
 évét, és internetes blogjának több mint 2 millió látogató-
 ja van. A kép forrása: [https://seniornet.se/artiklar/dagny-fyller-105-ar-
 idag/](https://seniornet.se/artiklar/dagny-fyller-105-ar-idag/)**

Dagny honlapja: <http://www.123minsida.se/Bojan/99578353>

Az egyik svéd SeniorNet klub székhelye Bot-
 kyrka városában található. Három találkozóhe-
 lyük egyike a Tullinge könyvtárban van. Számos
 könyvtár, köztük ez is előfizet újságokat, maga-
 zinokat elektronikus verzióban is. Egyik külön-
 leges szolgáltatásuk tagjaik számára, hogy köl-
 csönözhetnek és helyben használhatnak – vagy
 akár haza is vihetnek – egy iPad-et vagy tabletet,
 rajta e-könyvekkel és PressReader újságolvasó
 alkalmazással. Ez utóbbi 7000 lapot szolgáltat 60
 nyelven, 11 nyelvű fordítóprogrammal. A régeb-
 bi számok és valamennyi friss hír szabadon elér-
 hető, de a cikkek többsége előfizetést igényel.
 Ezek a tagsági kártya számával és egy PIN-
 kóddal hozzáférhetővé válnak a jogosultak szá-

mára. A svéd használó szinte bármilyen nyelven
 megjelenő újságot elolvashat, mivel erre a nyelv-
 re is létezik gépi fordítás az applikációban.

**Újságolvasó hely a Tullinge könyvtárban. A kép forrása:
[https://bibliotek.botkyrka.se/e-tidningar-från-hela-
 världen](https://bibliotek.botkyrka.se/e-tidningar-från-hela-världen)**

A harmadik példát Japánból, Fukuokából válasz-
 tottam. A SeniorNet Fukuoka klubot 1998-ban
 alapította 13 számítógépes tanfolyamot végzett
 lelkes önkéntes a digitális írástudás népszerűsíté-
 séért. Mostanra számítógépes oktatókat is képez-
 nek, tanfolyamokat szerveznek intézmények,
 szervezetek számára is – saját jelentkezőik mel-
 lett. Segítik az időseket és az elnéptelenedett
 térségek lakóit is. Tagjaiknak biztosítják a világ-
 hálón való megjelenést. Évente megrendezik a
 Heisei Kulturális Fesztivált és egyéb programo-
 kat. A szervezetnek saját indulója van. Komoly
 szervezeti felépítéssel és nemzetközi kapcsola-
 tokkal rendelkeznek.

**Tradicionális japán dalok és tánc az SNF klub
 programján. A kép és videó forrása:
<https://www.youtube.com/watch?v=yMsne6TKr2I>
 A klub webhelye: <http://seniornet.or.jp/>**